

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت غذا و دارو

مرگ خاموش

**پیشگیری از
مسمومیت با
منوکسید کربن**

معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی ایران

اولین اقدام در برخورد با فردی که با گاز منوکسید کربن مسموم شده است، انتقال مصدوم به هوای آزاد است. در صورت قطع تنفس بیمار مسموم با منوکسید کربن و گاز های دیگر، باید احیای قلبی ریوی را آغاز نمود و سریعاً با شماره ۱۹۰ و یا اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید.

تهیه شده در:

دفتر تحقیق توسعه معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی ایران
نشانی: تهران، میدان آرژانتین، خیابان الوند، پلاک ۶۰
شماره تلفن: ۸۸۷۷۹۱۱۸ داخلی ۱۰۴ و ۱۱۹
پایگاه اینترنتی: WWW.Fdo.iums.ac.ir
مهر ماه سال ۱۳۹۸

۵. از اجاقهای خوراک پزی به منظور گرم کردن محیط استفاده ننمایید. مواردی از مسمومیت های کشنده با

منوکسید کربن در رانندگانی گزارش شده است که برای گرم کردن خودروی خود در فصول سرد سال از گاز پیک نیکی استفاده نموده اند.

۶. استفاده از آب گرمکن نفتی یا گازی و یا دستگاه پکیج در داخل محیط حمام و یا محیطهای کوچک در بسته منجر به سوخت ناقص و مسمومیت با گاز خواهد شد.

۳. استفاده از بخاریهای بدون دودکش تنها در محیط هایی که دارای تهویه و جریان مناسب هوا می باشند مانند مکانهای عمومی پر تردد مجاز است.

۴. قبل از روشن نمودن بخاریهای گازی در ابتدای فصل سرما این موارد را کنترل نمایید: ۱- آیا دودکش بخاری درست به بدنه بخاری متصل شده است؟ ۲- آیا مسیر دودکش سقفی بخاری باز است یا در اثر مانعی در طی فصلهای گرم سال، بسته شده است؟ ۳- آیا اتصال لوله گاز به بدنه بخاری گازی به درستی صورت گرفته است؟ ۴- آیا بخاری استاندارد و دارای پیلوت می باشد تا به محض خاموش شدن شعله به هر دلیلی، جریان گاز قطع شود؟ ۵- پس از روشن نمودن بخاری آیا لوله دودکش با لمس دست سرد است یا گرم؟ در صورت سرد بودن دودکش، تهویه به درستی انجام نمی شود و گاز در محیط در حال پخش شدن است.

برای جلوگیری از مسمومیت با منوکسید کربن به نکات ذیل توجه فرمایید :

۱. حضور در پارکینگ های در بسته که در آن اتومبیل با موتور روشن وجود دارد خطر بروز مسمومیت با منوکسید کربن را به همراه دارد. لذا پیش از روشن نمودن اتومبیل، درب پارکینگ را باز کنید. و از نگهداری کودک در داخل خودروی روشن و در پارکینگ های مراکز خرید خودداری کنید و به محض رسیدن به درب ورودی این نوع پارکینگ ها، از همراه خود بخواهید کودک را از خودرو خارج کرده و به فضای آزاد ببرد و سیستم جریان هوا از خارج به داخل اتاق ماشین را ببندید.

۲. در دود سیگار مقادیری از گاز منوکسید کربن موجود است و این گاز می تواند در اثر مصرف طولانی مدت سیگار سبب بروز مسمویت مزمن در افراد سیگاری شود.

علائم و نشانه های مسمومیت با گاز منوکسید کربن می تواند به صورت بسیار متفاوت در افراد ظاهر شود. در برخی موارد علائم و نشانه های مسمومیت با گاز منوکسید کربن به صورت اختلالات گوارشی مانند تهوع و استفراغ در فرد ظاهر می شوند. در اثر تماس طولانی با منوکسید کربن، سردرد، گیجی، ضربان شدید شقیقه ها، وزوز گوش و خواب آلودگی، تهوع، استفراغ، تپش قلب، کاهش هوشیاری، آسیب دائمی عصبی، کما و مرگ رخ می دهد.

تماس طولانی مدت با مقادیر کم گاز منوکسید کربن می تواند فرد را به بیماری های قلبی-عروقی مبتلا سازد. علائم مسمومیت با منوکسید کربن در کودکان تهوع، استفراغ و اسهال می باشد که با مقادیر پایین تری از منوکسید کربن بروز می نماید. تماس طولانی مدت با گاز منوکسید کربن به ویژه در کودکان، می تواند با بروز اختلالات رفتاری و کاهش حافظه و ضریب هوشی همراه باشد. مورد اخیر در اثر آلودگی هوای شهرهای صنعتی رخ می دهد.

منوکسید کربن گازی بی رنگ، بی بو، بی طعم و غیر محرک است که در اثر سوختن ناقص سوخت های فسیلی مانند نفت، گاز، بنزین تولید می شود. مرگ خاموش بسیاری از هموطنان در سالهای اخیر در اثر استفاده نامناسب از بخاری های گازی و سوخت ناقص آنها، زنگ خطری است تا در استفاده از وسایل گازسوز توجه بیشتری بنماییم.

مسمومیت با گاز منوکسید کربن یکی از
مرگبارترین انواع مسمومیت ها است و
به مرگ خاموش از آن یاد می شود.
مرگی که در کمال ناباوری فردیکه به
خواب رفته است را آرام آرام به سوی
خواب ابدی می برد.

